

Convenant - Samen eten we Amsterdam gezond, duurzaam en eerlijk geprijsd.

Als grote werkgevers en ankerinstellingen zijn we ons bewust van het belang van een gezond, duurzaam, betaalbaar en eerlijk voedselsysteem. Nu en in de toekomst. Om daar een positieve bijdrage aan te leveren, zetten wij onze catering en banqueting in. Daarbij laten we ons onder andere gidsen door de visie: 'Terug naar de roots van het Nederlandse voedselsysteem: van meer naar beter'.¹ Dat gaat uit van een circulair voedselsysteem in 2050 en een dagelijks voedingspatroon gebaseerd op de richtlijnen van het voedingscentrum, zoals de Schijf van Vijf². Hiermee dragen we bij aan het maken van een logische gezonde keuze, omdat de voedselomgeving dit stimuleert. De consument staat dicht bij de herkomst en productie van het eten en gaat bewuster om met zijn voedsel, verspilt minder en maakt gezondere keuzes. En door een betere prijs voor de boer leidt dit tot duurzamere productie van voedsel.

Dit convenant is een start tot samenwerking aan deze opgave tussen grote werkgevers en ankerinstellingen in de gemeente Amsterdam.

Onze rol

Onze organisaties kopen voedsel in voor veel mensen; medewerkers, patiënten, studenten, cliënten en gasten. Naar schatting zijn dat tussen de 30 en 50.000 maaltijden per dag. Het is onze taak/zorg om het voedselaanbod voor deze mensen in te richten op een manier die een gezonde, duurzame en eerlijke keuze mogelijk maakt en stimuleert. Zowel financieel, sociaal als cultureel. Tegelijkertijd hebben wij een belangrijke positie/rol in het stimuleren van de vraag naar gezond, duurzaam en betaalbaar voedsel – samen kopen wij immers heel veel voedsel in.

Als samenwerkende partijen realiseren we ons dat de huidige voedselketen complex in elkaar steekt en zich niet makkelijk laat reduceren tot het doen van een enkele interventie of ambitie. Veel ambities grijpen in elkaar, kunnen elkaar tegenwerken of zijn zodanig uitdagend dat de markt van leveranciers er nog niet klaar voor is of is met de verschillende ambities geen businesscase kan maken.

Het is aan de deelnemende partijen om verantwoorde keuzes te maken in het ambitieniveau, realistische haalbaarheid, behoeften van de maaltijdgebruiker en de samenwerking met partners in de keten.

De kennis- en onderzoeksinstituten die participeren zullen vanuit hun rol bijdragen aan de realiseerbaarheid van de verschillende ambities en praktijken door praktisch onderzoek uit te voeren naar effecten en resultaten met een praktisch handelingsperspectief. Dit praktisch handelingskader biedt de mogelijkheid om iteratief en flexibel te handelen in samenwerking met onze partners in de keten.

Met dit convenant spreken wij onze ambitie uit om samen te werken aan de verandering van de voedselketen naar meer gezond, duurzaam en eerlijk geprijsd voedsel. Door samen te werken én helder te zijn in **wat** en **hoe** wij willen inkopen, bieden we duidelijke richtlijnen aan inkopers, leveranciers, producenten en consumenten van voedsel. Wij nodigen daarbij actief partijen uit met ons mee te veranderen en te innoveren.

¹ Re-rooting the Dutch food system: from more to better – I. de Boer et al.

² Het Eat Lancet dieet is een goed alternatief voor De schijf van Vijf

Onze uitgangspunten

Wij erkennen dat het een complexe opgave is om een duurzaam, gezond en eerlijk voedselsysteem binnen de huidige voedselketen te organiseren. Via onze kantines en voedsel- en drankaanbod kunnen we inzetten op systeemverandering. Landelijke en Europese wet- en regelgeving biedt een aantal aanknopingspunten.

Vanuit onze samenwerking geven we onderstaande doelstellingen mee als een raamwerk voor handeling. Het is aan een ieder van ons om met eer en geweten deze doelstellingen mee te nemen in het op te stellen van een actieprogramma of deze aan te scherpen of daar eigen doelstellingen aan toe te voegen.

Uitgangspunten voor drank en voedselaanbod binnen onze organisaties:

- 1. In 2030 een verhouding van tenminste 60% plantaardige eiwit ten opzichte van 40% dierlijke eiwit.*
- 2. In 2030 80% gezond aanbod, zoals die zijn terug te vinden in de Schijf van Vijf.*

De ambities voor drank en voedselaanbod vertalen zich door naar onze ambities voor een duurzame voedselketen, dwz. zo min mogelijk voedsel verspillen, meer regionaal en biologisch geproduceerd voedsel op ons bord.

- 3. Wij stimuleren de keten om duurzaam te produceren door minimaal 25% biologisch geproduceerd voedsel in te kopen en volgen hiermee de Europese doelstellingen voor 2030³.*
- 4. We gaan voedselverspilling tegen en volgen daarin de nationale doelstelling van 50% vermindering in 2030 t.o.v. 2015. Daarin hanteren we de praktische doelstelling van maximaal 12,5% verspilling vanaf inkoop tot en met consumptie.*

Tijd voor actie

Door dit convenant te ondertekenen spreken we onze intentie voor samenwerking uit en geven we een signaal aan andere partijen in het voedselsysteem. Elke organisatie staat voor een andere uitdaging waarbij de expertise van de anderen goed van pas komt. We leren ook van goede voorbeelden om ons heen, van (internationale) experts, maar bovenal door te experimenteren.

Daarvoor richten we een 'Community of Practice' in: een groep van gemotiveerde en gelijkgestemde partners, die vanuit hun praktijkervaring gezamenlijk zoeken naar oplossingen en kansen voor hun uitdagingen. We zoeken naar oplossingen die breed inzetbaar zijn en we delen hoe we omgaan met barrières. Ieder van ons experimenteert met verschillende uitdagingen, in samenwerking met de keten. We delen alle relevante data en alle deelnemers doen een nulmeting. Met behulp van deze nulmetingen op de gestelde ambities, zien we waar de prioriteiten liggen.

Elk onderwerp dat we oppakken leidt tot no-regret maatregelen, die elke organisatie zal

³ De EU heeft in 2021 in de Farm to fork strategie het doel gesteld om in 2030 25% van het landbouwgrond voor biologische productie te gebruiken. Een van de pijlers om dit te bereiken is de consumptie te stimuleren door onder andere duurzaam inkopen van overheden. Met 25% biologisch inkopen volgen we de doelstelling van de Rijksoverheid voor de inkoop van hun kantines en catering. ([Aanpak groei van aandeel biologische landbouw | Landbouw en tuinbouw | Rijksoverheid.nl](#))

implementeren. Daarnaast worden voor elk onderwerp naar draagkracht experimenten gestart, waarmee we leren hoe we barrières kunnen overwinnen.

Deelname aan dit convenant betekent dat wij ons committeren aan de gestelde ambities en aan een inspanning op de volgende punten:

- Het uitvoeren van een nulmeting op de ambities zoals in dit convenant geformuleerd.
- Het opstellen van een actie-agenda per organisatie, op basis van de ambities en de nulmeting.
- Het delen en uitwisselen kennis, ervaringen en best practices.
- Het delen van data met elkaar, om de voortgang te volgen en het beschikbaar maken van data om met het te publiek delen.
- Het opstarten van een doorlopend gesprek met de directe betrokkenen bij onze catering.
- Het deelnemen aan een Community of Practice, waarin we gezamenlijk de prioriteiten stellen.
 - o Het implementeren van no-regret maatregelen die voortvloeien uit de Community of Practice.
 - o Het experimenteren met veelbelovende oplossingen om onze ambities te behalen.

Tot slot

De gedeelde informatie zal onderling toegankelijk worden gesteld aan de ondertekenaars van het convenant en de Community of Practice. Hieruit zal ook informatie voor een breder publiek worden opengesteld. Deze informatie heeft tot doel ervaring en kennis te delen voor andere partijen die een vergelijkbare aanpak nastreven.

De ondertekenaars verklaren hierbij dat de verwoorde ambities niet bij rechte afdwingbaar zijn en dat dit convenant publiekelijk gemaakt zal worden.

Dit convenant zal voor een periode van vijf jaar worden aangegaan in de periode vanaf de datum van ondertekening (januari 2025) tot en met januari 2030.

- Elke partij kan dit convenant op ieder moment schriftelijk opzeggen bij de Gemeente Amsterdam. Daarbij blijft het convenant voor de overblijvende ondertekenaars in stand.

- Toetreding tot en ondertekening van het convenant staat open voor werkgevers als Voedsel inkopende organisaties. Toetreding kan ook na het moment van ondertekening door een verzoek hiertoe in te dienen.

- Dit convenant kan worden aangehaald als het 'Convenant Samen eten we Amsterdam gezond, duurzaam en eerlijk geprijsd'.

Ondertekenaars

Amsta

Amsterdam Universitair Medisch Centrum

Amstelring

Arkin

BovenIJ Ziekenhuis

Cordaan

GVB

Green Businessclub Zuidas

Hogeschool van Amsterdam & Universiteit van Amsterdam

Openbare Bibliotheek Amsterdam

Uitvoeringsinstituut Werkgeversverzekeringen (UWV)

Vrije Universiteit Amsterdam

Gemeente Amsterdam